

Verslag vergadering

Algemeen Bestuur op 6 december 2023

Aan	Leden van het algemeen bestuur van RWB			
Voorzitter	P.F.G. Depla			
Aanwezig	Secretaris Altena Alphen-Chaam Baarle-Nassau Bergen op Zoom Breda Drimmelen Etten-Leur Geertruidenberg	E. Kiers J.P. Tanis L. Schuitmaker J.J.M. van Tilborg D.P.E. Hopmans J.J.H. Bruijns B.H.G. Scholtze A.P.M.A. Schouw M. Witte	Moerdijk Oosterhout Roosendaal Rucphen Steenbergen Woensdrecht Zundert RWB Kerngroep gemeente- secretarissen	A.J. Moerkerke M. Buijs J.M. van Midden M. van der Meer Mohr C.A.A.M. Gommeren J.J.C. Adriaansen R.C.A.L. Bogers M.G.A.J. Riksen L. Hendrix (agp. 5)
Afwezig	Halderberge Vz CvA Ruimte	B.J.A. Roks A. van Gestel	Vz CvA Economie Vz. CvA Arbeidsmarkt	C.E.A.H. Kranenborg-van Eerd T.C. Melisse
Datum	6 december 2023			
Kenmerk	RWB/AB/MR/2023-202_DEF			

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en licht de gekozen vergaderplaats toe. We zijn te gast bij het Havenbedrijf Moerdijk, waar de algemeen directeur Paul Dirix voor de vergadering een toelichting heeft gegeven op de visie en uitdagingen van het havenbedrijf, met name qua ruimtebeslag van de voorziene groei van de overslagactiviteiten en de energie- en grondstoffentransitie. Geconstateerd wordt dat deze vraagstukken aansluiten op de regionale, economische agenda.

2. Vaststellen van het verslag van het algemeen bestuur van 5 juli 2023

Het algemeen bestuur stelt het verslag en de besluitenlijst van de vergadering van 5 juli 2023 vast.

3. Ingekomen en mededelingen

3.1. Brief provincie Noord-Brabant over de begroting 2024 van RWB

Besluit: het algemeen bestuur neemt hier kennis van.

3.2. Reactie op de concept Nota Verbonden Partijen

Besluit: het algemeen bestuur neemt hier kennis van.

3.3. Uitkomst aanbesteding dienstverlening accountant

Besluit: het algemeen bestuur neemt hier kennis van.

3.4. Aanbesteding deeltaxivervoer

Besluit: het algemeen bestuur neemt hier kennis van.

3.5. Overzicht van actualiteiten

Besluit: het algemeen bestuur neemt hier kennis van.

4. Regio Deal West-Brabants Welvaren

J. Bruijns licht toe hoe het voorstel voor de deal tot stand is gekomen. West-Brabant scoort op diverse aspecten van brede welvaart helaas niet goed. Met de deal en langs de lijnen van een plantaardige en gezonde regio wordt voorgesteld daar verbetering in te brengen. Veel triplehelixpartijen en ook maatschappelijke organisaties hebben een bijdrage aan de propositie geleverd. Er ligt nu een portfolio van € 77 miljoen, waarvoor van het Rijk € 30 miljoen wordt gevraagd. Uiterlijk maart '24 verwachten we een reactie van het Rijk. Als die positief is zal een dealmakerstraject volgen, waarbij hoogst waarschijnlijk het aantal projecten verder moet indikken.

De aanwezigen uiten hun waardering voor al het gedane werk, de propositie die nu voorligt en de rol van RWB daarbij.

In de komende tijd is het belangrijk dat we aandacht voor onze propositie genereren. Daarvoor wordt een lobbystrategie uitgewerkt. J. Bruijns geeft aan dat verschillende acties in beeld zijn, zoals het organiseren van bezoeken van Kamerleden aan bedrijven en onderwijsinstellingen die partner zijn in de deal. Het aanschouwelijk maken van de totale ketens, waar de deal op toe ziet. De kanalen van de Economic Board zullen benut worden. Hij roept de aanwezigen op om een bijdrage te leveren. Door suggesties te doen voor locaties die bij werkbezoeken kunnen worden aangedaan. En door zelf via LinkedIn-berichten over relevante onderwerpen de link te leggen naar de regiodeal.

5. Strategische agenda en Actieprogramma 2024-2028

S. Adriaansen geeft een toelichting op het gelopen proces na de collegeconferentie in februari. De collegeconferentie formuleerde een aantal opdrachten. Er is hard gewerkt om daar invulling aan te geven. Meerdere sessies en gesprekken waren nodig om met de inhoudelijke portefeuillehouders tot focus en afspraken over de afbouw van taken te komen. Er is een dubbele transitie gaande, op inhoud en op samenwerkingsschalen door de komst van de stedelijke regio's, en dat maakt het gesprek ingewikkeld. De aangebrachte focus op plantaardige regio, circulaire regio en innovatieve regio ligt nu duidelijker in lijn met de agenda van de Economic Board. De overheid is echt nodig om deze ambities waar te maken, bijvoorbeeld door geld op te halen in Brussel en Den Haag. De Regio Deal is een mooi voorbeeld van samen kansen grijpen. Het strategisch beraad vindt dat het resultaat van de inspanningen van de afgelopen maanden nu rijp is voor besluitvorming en heeft de Strategische agenda met Actieprogramma 2024-2028 in concept vastgesteld en voor zienswijzen aangeboden.

D. Hopmans, lid van de Economic Board West-Brabant, verhaalt over de potentie van West-Brabant als plantaardige regio. "De plant" is niet alleen een voedselbron, maar ook geschikt als bouw materiaal en voor de productie van medicijnen. In de maakindustrie zijn er veel toepassingen mogelijk en dat geldt ook voor de chemiesector, waar de fossiele grondstoffen door alternatieven vervangen moeten worden. De energie- en grondstoffentransitie zijn nauw met elkaar verwezen. Minimaal 40% van de CO2-reductie zal gevonden moeten worden in de transitie naar een circulaire economie. Daarvoor is de plant onmisbaar als vervangende grondstof.

West-Brabant is niet de enige regio die zich richt op plantaardig, maar heeft wel een unieke mix aan bodemsoorten wat vergelijkend onderzoek vergemakkelijkt. Daarnaast of mede daardoor is de gehele keten vertegenwoordigd in de regio. In veel West-Brabantse gemeenten zijn bedrijven op een vernieuwende manier bezig met plantaardig ondernemen. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld Van de Avoird Trayplant (Alphen-Chaam), Millvision (Geertruidenberg), Rijk Zwaan (Moerdijk), maar ook grotere regionale (kennis)clusters als DAB-lab (Bergen op Zoom), Sidestream Innovation Valley (Oosterhout) en Treeport (Zundert e.o.). Daarnaast biedt deze ontwikkeling grote kansen op het gebied van de landbouwtransitie en stikstofaanpak. Teelt van alternatieve gewassen en biobased ruimte zorgt voor opslag van CO₂ en stikstof, waarmee ruimte ontstaat om daadwerkelijk te kunnen bouwen.

Kennisinstellingen pasten hun curriculum al aan op de door de board geformuleerde ambities en er zijn diverse expertisecentra (denk aan MNext), practoraten en lectoraten gestart op het gebied van plantaardig en circulair. Mede gesteund door het O&O-fonds en andere subsidies (JTF, Regiodeal). In West-Brabant zijn kortom veel randvoorwaarden aanwezig om een succesvolle transitie naar plantaardig te maken. Dit kan ook agrariërs die moeten omschakelen helpen bij de aanpassing van hun bedrijfsvoering. K. Gommeren vult aan dat 40 tot 60% van de West-Brabanders in de landbouw of aanpalende sectoren werkt. Op het gebied van circulariteit loopt West-Brabant in de pas, aldus D. Hopmans, maar liggen er vanuit de Europese en landelijke doelstellingen nog grote opgaven. De transitie vergen een andere manier van kijken en werken dan voorheen. Ook als overheden zullen we ons hiertoe moeten gaan verhouden. Ook dat is onderdeel van de innovatieve regio, naast inzet op multipliers en benodigde infrastructuur (o.a. ontsluiting broedplaatsen, waterstof).

L. Hendriks laat met een aantal sheets zien wat uit zo'n 20 gesprekken met stakeholders, als probleempunten bij de gemeentelijke samenwerking naar voren is gekomen. In april zal het kernteam van gemeentesecretarissen een voorstel voor een aanpak van deze punten presenteren.

De sheets van de bijdragen zijn bij dit verslag gevoegd.

Gedurende de toelichtingen brachten de leden van het algemeen bestuur verschillende vragen en zorgen naar voren:

Inhoudelijk

- Hoe is de keuze voor de drie programma's onderbouwd?
- Zijn de programma's realistisch in hun uitvoerbaarheid?
- Hoe worden ondernemers aangehaakt, veel van hen zijn helemaal niet bezig met deze transitie.
- Welke rol pakt de Economic Board, meer eigenaarschap is gewenst.
- Help bestuurders met het zich eigen maken en overbrengen van het lonkend perspectief.

In reactie hierop wordt verwezen naar de extra bijlage die aan dit agendapunt is toegevoegd: daarin staan de rapporten vermeld die geleid hebben tot de geformuleerde ambities van de Economic Board West-Brabant. Een stevig gedragen gezamenlijke ambitie heeft een uitstraling naar Europa. West-Brabant moet hier niet te bescheiden in zijn maar een koploperspositie claimen. De

Economic Board werkt aan versterking van het netwerk overheid-onderwijs-ondernemingen. De delegatie van het bedrijfsleven is vergroot om daar ook meer verbinding met de achterban te creëren. Over de uitvoerbaarheid van de programma's kan niet op voorhand uitsluitend gegeven worden. In de volgende fase moet door de betrokken gemeenten en partners uitgezocht worden wat er, o.a. van overheden, nodig is om de transities mogelijk te maken. Denk aan de afstemming van lokale vergunningsvoorschriften, claims op ruimte, lobby op aanpassing wet- en regelgeving, verwerven van middelen. Dan worden opnieuw keuzes gemaakt over vervolgcities. RWB helpt graag mee aan het internaliseren van de ambities. Verschillende middelen worden daarvoor aangeboden: aanwezigheid bij college- en raadsvergaderingen, een collegeconferentie in januari, waar ook de boardleden een rol zullen nemen, de productie van aansprekend en begrijpelijk communicatiemateriaal.

Relatie tot de stedelijke regio's

- Door de ontwikkeling van de stedelijke regio's en de radiostilte vanuit RWB, lijkt het draagvlak voor RWB af te kalven;
- Waarom is de opdeling in districten überhaupt gewenst? Leidt dit niet tot verzwakking van de samenwerking?
- De districtenindeling houdt voor West-Brabant-West een schaalnadeel in, vergeleken met de samenwerking aan de oostkant.
- Welke positie kiest Breda nu zich ook een samenwerking op het niveau van stadsregio Tilburg-Breda ontwikkelt?
- Hoe borgen we dat taken die RWB niet meer doet, tussen wal en schip belanden?
- Wat zijn de financiële gevolgen van de opkomst van de stedelijke regio's?

Als reactie op deze vragen wordt het volgende gezegd. De ontwikkeling van de samenwerking in districten en stedelijke regio's is er één van onderop. Vanuit de notie dat het voor veel onderwerpen logisch(er) is om op de schaal van de Daily Urban Systems intensiever te gaan samenwerken. Met name in de uitvoering. Ook de woondeals met het Rijk zijn op dat niveau gesloten. Dat laat onverlet dat voor de strategische samenwerking op economisch gebied een grotere schaal nodig is en blijft. West-Brabant is daarbij het minimale schaalniveau en regelmatig zal het zelfs nodig zijn om ook de samenwerking met aangrenzende regio's en landen op te zoeken.

Breda blijft participeren in RWB en zal actief bijdragen aan alle drie de programma's en de multipliers, maar zet ook in op de samenwerking in Baronieverband en met Tilburg. Dat hoeft elkaar niet te bijten. Het kan elkaar juist ook versterken doordat op die manier koppelingen tussen soortgelijke projecten in SRBT en West-Brabant-West gemaakt kunnen worden en extra massa ontstaat op de schaal van MidWest. De achtergrond van de inhoudelijke en organisatorische transitie is verschillend, maar de veranderingen beïnvloeden elkaar nu wel. Het is niet juist om de conclusie te trekken dat de samenwerkingen op de verschillende schaalniveaus niet meer hoeven te kosten dan wat RWB nu kost. Er is sprake van versterking van de gemeentelijke samenwerking op het niveau van de districten en dat brengt meerkosten met zich mee. Daar staan het takenpakket en kosten van RWB los van, behalve als het gaat om de taken waarvan het gewenst is dat ze van RWB naar de stedelijke regio's overgaan. Dat betreft een aantal activiteiten op het gebied van bedrijventerreinen en mobiliteit. De verwachting is dat de kosten binnen de verstedelijkingsregio door deze overdracht van taken en de coördinerende rol op mobiliteit beperkt zijn (naar eerste schatting € 150.000

per verstedelijkingsregio), aangezien veel van de inhoud ook nu al door de gemeenten wordt gerealiseerd. Verwachting is wel dat de verstedelijkingsregio's ook andere en meer activiteiten op het gebied van ruimte en mobiliteit op deze schaal willen oppakken. Het betreft dan activiteiten die niet binnen RWB belegd waren. Deze uitwerking ligt bij de verstedelijkingsregio's zelf.

(Vervolg-)proces

De voorzitter kijkt terug op een goed gesprek, en waardeert de openheid die betracht is om twijfels en vraagpunten op tafel te leggen. Hij nodigt de AB-leden uit om ook de komende tijd vragen te blijven stellen als zaken nog niet duidelijk zijn. In de collegeconferentie die op 25 januari plaats vindt, kan een verdere verdieping plaats vinden. De Economic Board zal gevraagd worden daar een bijdrage aan te leveren. Daarnaast staat het aanbod om bij college- en raadsvergaderingen aan te sluiten voor een toelichting. Hij verzoekt de leden van het algemeen bestuur om in huis eventuele zorgen op te halen. Hij pleit er ook voor om niet al te snel de ambtelijke advisering en bestuurlijke standpuntbepaling dicht te timmeren, maar ruimte in te bouwen voor het meenemen van de uitwisseling van argumenten, vragen en antwoorden in de komende maanden, met name uit de collegeconferentie op 25 januari.

6. P&C-cyclus

6.1. Tweede Bestuursrapportage 2023 met tweede begrotingswijziging 2023

Het algemeen bestuur besluit:

1. De 2^e bestuursrapportage 2023 vast te stellen;
2. De 2^e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

6.2. Nieuwe financiële verordeningen

Het algemeen bestuur stelt de Financiële Verordening gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant 2023 en de Controleverordening gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant 2023 vast.

6.3. Begrotingswijziging 2024 Regio Deal West-Brabants Welvaren

Desgevraagd wordt aangegeven dat de begrotingswijziging, waarin wel uitgaven maar geen dekking opgenomen worden, getoetst is en qua rechtmatigheid in orde is. Dekking voor de kosten van een dealmaker is sowieso aanwezig, het strategisch beraad heeft met een dekkingvoorstel niet vooruit willen lopen op de voorstellen resultaatbestemming.

Het algemeen bestuur besluit voor de dealmakingsfase de 1^e begrotingswijziging 2024 vast te stellen.

6.4. Begrotingsrichtlijnen 2025

Het algemeen bestuur besluit

1. In te stemmen met de conceptreactie op de ingediende richtlijnen (bijlage 1):
2. In te stemmen met de volgende financiële richtlijnen:
 - a. Het strategisch beraad biedt uiterlijk 15 april 2024, maar zo mogelijk vóór 1 april 2024, een structureel sluitende meerjarenbegroting voor komende vier jaar aan aan de deelnemers. Daarin vermeldt het duidelijk de inhoudelijke en financiële uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting voor het komende jaar. In de begroting neemt het strategisch beraad ook een overzicht op met de bijdragen voor de komende vier jaar per deelnemer.

- b. Het strategisch beraad stelt de begroting op, op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken opgenomen, behalve als dit eerder door het algemeen bestuur is besloten.
 - c. De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt het strategisch beraad de instandhouding of vrijval van deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft het strategisch beraad in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan. Via de ontwerpbegroting worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen.
 - d. De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire. Voor het opstellen van zowel de kaderbrief als de begroting gebruikt de gemeenschappelijke regeling de dan meest recente Rijkscirculaire voor zowel de loon- als de prijsindex.
 - e. Voor het opvangen van afwijkingen tussen de indexeringen die in de begroting zijn opgenomen en de werkelijke CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de werkelijke prijsontwikkeling houdt de verbonden partij een beperkte algemene reserve aan om de bedrijfsvoering in het lopende boekjaar te kunnen continueren zonder dat hiervoor een beroep moet worden gedaan op de deelnemers en een zienswijzenprocedure moet worden gevolgd.
 - f. Uiteraard wijzigt de deelnemersbijdrage ook wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.
 - g. Een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het algemeen bestuur. Over een dergelijk voorstel besluit het algemeen bestuur.
 - h. In de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing beschrijft het strategisch beraad de risico's met de meeste impact en de getroffen beheersingsmaatregelen. Ook geeft het strategisch beraad inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit.
 - i. Het strategisch beraad geeft in de kaderbrief aan welke richtlijn(en) zij van welke deelnemer heeft ontvangen en in hoeverre hiermee rekening gehouden wordt.
 - j. Bij de uitvoeringsgerichte taak Kleinschalig Collectief Vervoer geldt voor de vervoersprijs per eenheid een aanpassing aan de hand van de branchegerichte NEA-index. Verder worden de vervoerslasten begroot aan de hand van het geprognosticeerde gebruik van de vervoersvoorziening. Doorbelasting van kosten aan gemeenten en provincie vindt plaats op basis van realisatie.
3. In te stemmen met de volgende beleidsmatige richtlijnen:
- In de begroting 2025 geeft het strategisch beraad in heldere taal aan:
- a. Welke doelen uit het actieprogramma 2024 – 2028 in 2025 worden gerealiseerd en welke doelen in de periode 2026-2028 worden beoogd;
 - b. Wat de financiële en personele inzet van de RWB hierbij is en welke aanvullende middelen (capaciteit en financiën) van de gemeenten worden gevraagd;

- c. Of, en zo ja op welke wijze er voor de uitvoering van het actieprogramma samenwerking nodig is met de Stedelijke Regio's en REWIN en hoe deze samenwerking wordt vormgegeven;
- d. Op welke wijze de verbinding met onderwijs en bedrijfsleven wordt gelegd bij de uitvoering van het actieprogramma.

7. Rondvraag en sluiting

De voorzitter meldt dat er nog gezocht wordt naar een datum voor een extra vergadering in april. Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. De voorzitter sluit de vergadering.

Het verslag is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 18 april 2024

Paul Depla
voorzitter

Marijke Riksen
wnd. secretaris